

שם הקורס

היסטוריה ופילוסופיה של המחשבה הכלכלית

מרצה

ד"ר ירון כהן צמח

סמסטר

א 2021

דרישות הקורס

עבודת בית

הרכב הציון הסופי

מבנה הקורס

מבוא ומחשבה כלכלית במקורות היהודיים

□ רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים 10-36

מחשבה כלכלית בהגות היוונית – על החליפין הטוב ועל הריבית

• אפלטון, פוליטיאה, על המדינה האידיאלית.

• אריסטו, פוליטיקה, ספר ראשון

□ רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים 10-36

רומא, נצרות וימי הביניים – "היכנונו לעולם הבא זנחו את החומר"

• רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים 10-36

• פירן אנרי, היסטוריה כלכלית וחברתית של אירופה בימי הביניים, תרגום – אהרון אריאל, 1975, מסדה.

- Lis Catharina & Soly Hugo, Poverty and Capitalism in pre-industrial Europe, Humanities press, 1979. pp. 1-48

העת החדשה – רקע והגות

□ וובר מקס, האתיקה הפרוטסטנטית ורוח הקפיטליזם, עם עובד

• היילברונר רוברט, הפילוסופים הארציים, שלם, 2012. עמודים: 9-44 (תחילת התקופה המודרנית)

- Lis Catharina & Soly Hugo, Poverty and Capitalism in pre-industrial Europe, Humanities press, 1979. pp. 54-116

המהפכה המדינית - על המרקנטליזם ותוצאותיו

□ רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים: 37-60

פיזיקרטיזם והולדת הלסה-פר ויסודות המחשבה הליברלית

□ רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים: 62-102
□ סמית אדם, עושר העמים, ספרים א-ג, תרגום - יריב עיטם ושמעון ענבל, ביאליק, 1996.
עמודים: 7-88 (מבוא מאת חיים ברקאי) ועמודים 91-160.

- גלברייט ג'ון קנת, עידן אי הוודאות, שוקן, 1977. עמודים: 11-33.
- היילברונר רוברט, הפילוסופים הארציים, שלם, 2012. עמודים: 45-79 (אדם סמית)
- חפרי-וינוגרדוב אדם, אדם סמית – פילוסוף הנאורות, מפה, 2005. עמודים: 26-101.
- רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים: 148-103

ממשיכו של אדם סמית – ריקרדו, מלתוס והגותם

- היילברונר רוברט, הפילוסופים הארציים, שלם, 2012. עמודים: 80-111 (ריקרדו ומלתוס)

מהפכה תעשייתית ותוצאותיה

- אשטון ט.ס., המהפכה התעשייתית 1760-1830, תרגום – שלמה דגן, האוניברסיטה הפתוחה, 1982.

סוציאליזם מוקדם – הוגים וחולמים

- דה שליט אבנר, סוציאליזם, אוניברסיטה משודרת, 1992. עמודים: 7-32
- קול ג.ד.ה., תולדות המחשבה הסוציאליסטית, עינת, 1957.

קארל מרקס והגותו הכלכלית

- מרקס קרל, הקפיטל, ספריית הפועלים, 2011. עמודים: 6-17 (הקדמה למהדורה העברית, יפתח גולדמן) ועמודים 18-39, 76-115.
- גלברייט ג'ון קנת, עידן אי הוודאות, שוקן, 1977. עמודים: 59-85
- דה שליט אבנר, סוציאליזם, אוניברסיטה משודרת, 1992. עמודים: 33-54
- היילברונר רוברט, הפילוסופים הארציים, שלם, 2012. עמודים: 145-180 (מרקס)
- רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים: 190-225

המהפכה המדעית: הגישה ההיסטורית, והשולית ומשמעותה למחשבה הכלכלית

- היילברונר רוברט, הפילוסופים הארציים, שלם, 2012. עמודים: 181-225 (מהפכה שולית)
- היילברונר רוברט, הפילוסופים הארציים, שלם, 2012. עמודים: 226-261 (ובלן)
- רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים: 280-315

קיינס פותר את בעיות העולם

- קיינס ג'ון מיינרד, התיאוריה הכללית של תעסוקה, ריבית וכסף, תרגום - יצחק טישלר, מאגנס, תשס"ז. עמודים: ז-זיז (הקדמת יוסף זעירא ודן פטינקין), 1-26, 260-268.
- היילברונר רוברט, הפילוסופים הארציים, שלם, 2012. עמודים: 262-303 (קיינס)
- רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966, עמודים: 347-379

קבוצת מון פלארין והשפעתה: מילטון פרידמן ופרידריך האייק

- מסמכי הייסוד של אגודת מון פלרין (1947):
<https://www.montpelerin.org/statement-of-aims>
- פרידמן מילטון, קפיטליזם וחירות, תרגום - מזל כהן, שלם, 2002. עמודים: ח-יב (הקדמה של דוד לב ארי), ט-יב (הקדמת המחבר למהודרה העברית), 1-36, 111-126, 181-187.
- הייק פרידריך, הדרך לשיעבוד, תרגום – אהרון אמיר, שלם, 2013. עמודים: ז-כד (הקדמת אופיר העברי), 9-51, 95-141, 168-169.
- הייק פרידריך, חוקת החירות, תרגום - אהרון אמיר, שלם, 1998. עמודים: 5-84 (על החירות והקדמה)
- הייק פרידריך, חוקת החירות, תרגום - אהרון אמיר, שלם, 1998. עמודים: 241-255 (על הסוציאליזם ומדינת הרווחה)

על הגלובליזציה – שטיגליץ, הארווי, ופוקויאמה, סורוס

- הארווי דיוויד, קיצור תולדות הניאו-ליברליזם, תרגום – גיא הרלינג, מולד, 2015. עמודים: 11-58, 91-119.
- סורוס ג'ורג', החברה הפתוחה בסכנה – משבר הקפיטליזם הגלובלי, תרגום – דפנה לוי, ידיעות אחרונות, 1999. עמודים: 21-30, 33-71, 198-213.
- פוקויאמה פרנסיס, קץ ההיסטוריה והאדם האחרון, תרגום – נדיבה פלוטקין, אור עם, 1993. עמודים: 71-147, 211-241.
- Piketty Thomas, Capital in the twenty-first century, translated by Arthur Goldhammer, Cambridge Massachusetts: The Belknap Press of Harvard University Press, 2014. pp. 1-35, 569-577.

ספרות עיקרית לקורס:

- הארווי דיוויד, קיצור תולדות הניאו-ליברליזם, תרגום – גיא הרלינג, מולד, 2015.
- הייק פרידריך, הדרך לשיעבוד, תרגום - אהרון אמיר, שלם, 1998.
- חוקת החירות, תרגום – אהרון אמיר, שלם, 2013.
- מרקס קרל, הקפיטל, ספריית הפועלים, 2011.
- המניפסט הקומוניסטי
- דלות הפילוסופיה, ספר, 1955.
- סמית אדם, עושר העמים, ספרים א-ג, תרגום - יריב עיטם ושמשון ענבל, ביאליק, 1996.

- פרידמן מילטון, קפיטליזם וחירות, תרגום - מזל כהן, שלם, 2002.
- קיינס ג'ון מיינרד, התיאוריה הכללית של תעסוקה, ריבית וכסף, תרגום - יצחק טישלר, מאגנס, תשס"ז

ספרות משנית וקריאה מומלצת:

- אשטון ט.ס., המהפכה התעשייתית 1760-1830, תרגום - שלמה דגן, האוניברסיטה הפתוחה, 1982.
- גלברית ג'ון קנת, עידן אי הוודאות, שוקן, 1977.
- גרינברג לב, יסודות בכלכלה פוליטית, אוניברסיטה משודרת, 1996.
- דה שליט אבנר, סוציאליזם, אוניברסיטה משודרת, 1992.
- היילברונר רוברט, הפילוסופים הארציים, שלם, 2012.
- וובר מקס, האתיקה הפרוטסטנטית ורוח הקפיטליזם, עם עובד
- ורופאקיס יאניס, שיחות עם בתי על כלכלה, תרגום - אמיר צוקרמן, שוקן, 2016.
- חפרי-וינוגרדוב אדם, אדם סמית - פילוסוף הנאורות, מפה, 2005.
- פוקויאמה פרנסיס, קץ ההיסטוריה והאדם האחרון, תרגום - נדיבה פלוטקין, אור עם, 1993.
- פירן אנרי, היסטוריה כלכלית וחברתית של אירופה בימי הביניים, תרגום - אהרון אריאל, 1975, מסדה.
- פרגוסון ניל, עלייתו של הכסף, תרגום - יאיר לוינשטיין, עם עובד, 2011.
- סורוס ג'ורג', החברה הפתוחה בסכנה - משבר הקפיטליזם הגלובלי, תרגום - דפנה לוי, ידיעות אחרונות, 1999.
- קול ג.ד.ה., תולדות המחשבה הסוציאליסטית, עינת, 1957.
- רובינשטיין אריאל, אגדות הכלכלה, כנרת זמורה ביתן, 2009.
- רול אריק, התפתחות המחשבה הכלכלית, הקיבוץ המאוחד, 1966.
- Lis Catharina & Soly Hugo, Poverty and Capitalism in pre-industrial Europe, Humanities press, 1979
- Mason Paul, Postcapitalism: a guide to our future, New York: Farrar, Straus and Giroux, 2016
- Piketty Thomas, Capital in the twenty-first century, translated by Arthur Goldhammer, Cambridge Massachusetts: The Belknap Press of Harvard University Press, 2014.